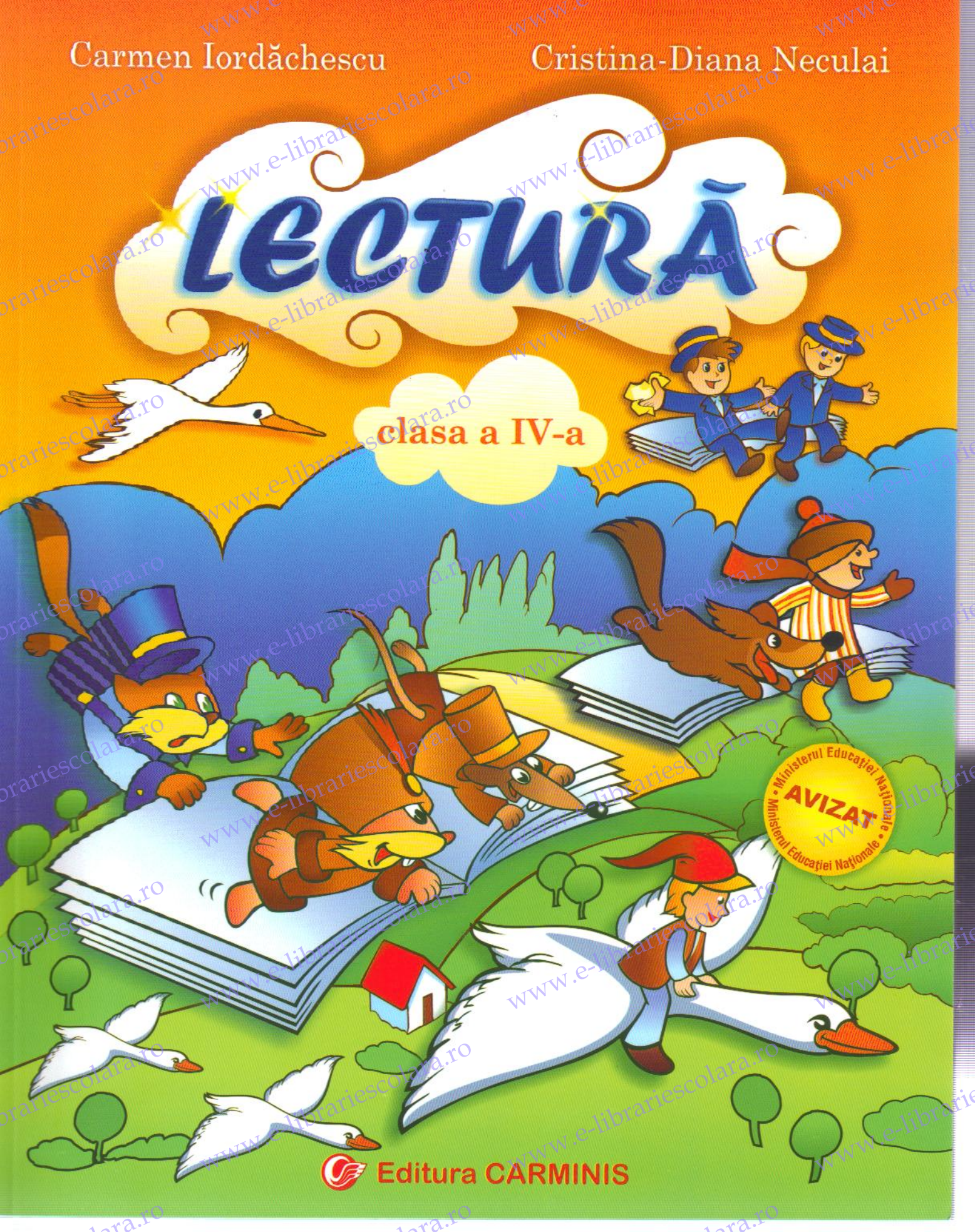

Carmen Iordăchescu

Cristina-Diana Neculai

LECTURĂ

clasa a IV-a

Editura CARMINIS

CUPRINS

CARTEA

- „Poveste despre cum se face o poezie” de Passionaria Stoicescu 3
- „Cititul ca un sport extrem” de Cezar-Paul Bădescu 9
- „Șezătoare” de Maria Chirtoacă 13

ȘCOALA

- „Școala domnească” (fragment) de Barbu Ștefănescu Delavrancea 16
- „Spune da, Ninon” (fragmente) de Maud Lethielleux 22
- „Se caută o greșeală” de Mircea Sântimbreanu 27

GLASUL ȘI FRUMUSEȚEA NATURII

- „Poveștile pădurii” de Lidia Novac 33
- „Povestea unui fulguleț răzleț” de Maria-Ioana Vasiloiu 36
- „Culorile pădurii” de Passionaria Stoicescu 42

COMPORTARE CIVILIZATĂ

- „Mai e mult până diseară?” de Octav Păncu-Iași 46
- „Eu, Gică și fetița fericită” de Mircea Sântimbreanu 51

IARNA, TĂRĂMUL FERMECAT AL POVEȘTILOR

- „În poiana lui Moș Decembrie” de Marta Cozmin 55
- „Poveste adevărată” de Maria-Ioana Vasiloiu 60

POVESTIRI CU TĂLC

- „Isprăvile lui Păcală” de Petre Dulfu 64
- „Cutiuța cu muzică” de Silvia Kerim 69
- „Povestea ursului cafeniu” de Vladimir Colin 74

PERSONALITĂȚI – FRĂNTURI DE VIAȚĂ

- „Taina zborului” de Helen Kay 80

ÎNTÂMPĂRI ȘI LOCURI ÎN AMINTIRE

- „Zănele nu bat la ușă” de Silvia Kerim 83
- „Poveste cu vrăjitoarea Pană de găină” de Passionaria Stoicescu 88
- „Băieții din strada Pál” de Molnár Ferenc 94

PRIMĂVARA

- „Puls” de Maria Chirtoacă 100
- „Mămica mea” de Lidia Novac 103
- „Pelicanul și peștele-caterincă” de Vasile Mănuceanu 106

LUMEA NECUVÂNTĂTOARELOR

- „Ramses cel mic” de Costache Anton 111
- „Șoarecele și pisica” de Grigore Alexandrescu 118
- „Tomiță iepurașul” de Alexandru Mitru 122

CĂLĂTORII ȘI AVENTURI

- „Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia” de Selma Lagerlöf 127
- „Eu, robotul” de Isaac Asimov 135
- Bandă desenată – „Vaslui – 1475” scenariu: Petru Demetru Popescu,
desene: V. Mihăescu 142

Întâmplări și locuri în amintire

ZÂNELE NU BAT LA UȘĂ

de Silvia Kerim

MEDALION LITERAR

Silvia Kerim (n. 1931) este scriitoare, scenaristă și ziaristă. A lucrat ca redactor la Televiziunea Română, la revista *Formula As*. Autoare a peste 22 de volume care cuprind traduceri în limbile engleză, franceză și italiană, memorialistică („Vedere din Parfumerie”, „Fereastra de la Veneția”, „Amintirea ca un parfum”) și literatură pentru copii: „Bunica Albă”, „O poveste cu nouă povești”, „Puf”, „Poarta de sticlă”, „Poveștile Bunicii Albe” etc. Este de asemenea autoarea unor musicaluri („Alice în Țara minunilor”, „Micuța Dorothy” etc.) jucate în România, Spania, Austria și Franța, precum și a unui serial de povești pentru copii – „5 (Five) Magic Moments”.

– Vai, ce dezordine e în odăița ta, spuse Bunica. Și își lovi palmele, ca atunci când vezi pe neașteptate ceva plăcut sau, dimpotrivă, neplăcut.

– Păi... îngăimă Fetița... N-am știut că vii în vizită.

– N-am venit în vizită. Am trecut doar să-ți las un borcânel cu magiun de prune.

Am băgat de seamă că-ți place foarte mult magiunul cu pâine prăjită... Dar să știi că mă supără ce văd, mai spuse Bunica, prefăcându-se chiar mânioasă. Dacă sosește Zâna și pățești ca Fetița din poveste?! Zânele nu bat niciodată la ușă... așa că trebuie să fi oricând gata să le primești. Adică să fii curată, cu șorțulețul pus peste rochiță – ca să nu o murdărești când te joci pe-afară – cu părul spălat și frumos împletit în codițe...

Păi... îngână Fetița. Parcă nu mai găsea alt cuvânt, decât „păi”. Se simțea destul de încurcată, mai ales că era curat îmbrăcată. (mama ei îi pregătise pe scaunul tot ce trebuia), avea și șorțulețul scrobit, pus cu grijă peste rochiță, se și pieptănase cu codițe – ce-i drept cărarea de la spate nu-i reușea deloc, era mereu strâmbă, dar ținea morțiș să se pieptene singură!... Doar că în odăița ei domnea o mare învălmășeală. Îl căutase peste tot pe ursulețul Miki! Și pe sub pat și pe sub perne și pe sub masă și în dulăpiorul cu cărți de povești... Miki – ia-l de unde nu-i! Și Bunica picase tocmai peste harababura asta!

Niciun „păi”! i-o reteză Bunica. Hai să facem ordine, repede, amândouă, și-apoi am să-ți spun povestea cu „Zâna care trece dintr-o poveste într-alta”, ca să înveți că

zânele nu bat niciodată la ușă, ca să afli că ele trec când poftesc prin viața ori prin odaia ta. Așa că o Zână trebuie așteptată – oricând – cum se cuvine: cu odaia curată și cu sufletul pregătit...

Fără alte vorbe, făcură la rezezeală ordine, apoi Bunica se așeză binișor pe pătutul Fetiței. Fetița se lipi de ea, și așa, înlănțuite, se pregătiră să intre în țara poveștilor... Și ca să intre în țara poveștilor, Bunica spuse doar atât:

— A fost odată o Fetiță... Ca tine!

... Fetița stătea în pat. Nu era bolnavă. Nu avea nici măcar guturai. Și nu era nici răgușită. Stătea pur și simplu în pat, pentru că se simțea foarte obosită după atâta joacă. Se jucase, ca de obicei, în fața casei, cu copiii. Spre seară, la ceasul când copiii se răspândesc pe la casele lor, chemați de mama sau îmboldiți de bunici, Fetița pornise și ea spre casă. Nu locuia cu Bunica. Iar mama ei lucra seara, până târziu, așa că nu avea cum să vină la locul lor de joacă, s-o ia de mână și s-o ducă acasă. Fetița era cuminte. Știa să pună cheia sub preș când pleca de-acasă, știa că nu trebuie să iasă din odaie când plouă, știa să fiarbă laptele și să pună masa. Știa că nu are voie să se joace cu chibrituri. Știa să cumpere pâine și să aducă pantofii de la reparat. Cizmarul stătea peste drum și Fetiței i se părea că seamănă cu Fram, ursul polar. Așa că trecea cu plăcere drumul ori de câte ori mama ei o trimitea cu câte o ghetuță ruptă la cusut sau pingelit. Uneori, se ducea la „Fram“ doar așa, ca să-l întrebe de sănătate.

Dar Fetiței nu-i plăcea niciun fel de treabă care i se părea mai complicată. Cum ar fi, de pildă, să facă ordine în odaie.

Așa că acum stătea în pat, în patul răvășit, și-n jurul ei, pe pat, pe covor, pe masă și pe scaune, era o mare învălmășeală de batiste, de ațe și de gheme de lână, de șorțulețe, cuburi cărți cu poze, ursuleți și iepurași de pluș, pitici de cauciuc și câte și mai câte, cu care se jucase de dimineață, până să iasă la copii.

De obicei, mama sosea de la lucru seara, târziu. Punea coșul cu cumpărături pe masă și se apuca să facă ordine, să deretice prin bucătărie și să încălzească mâncarea. O dojenea cu blândețe, în timp ce așeza fața de masă, tacâmurile, șervetele cu pătrățele...

Acum, însă, mama întârzia.

Afară era de mult întuneric.

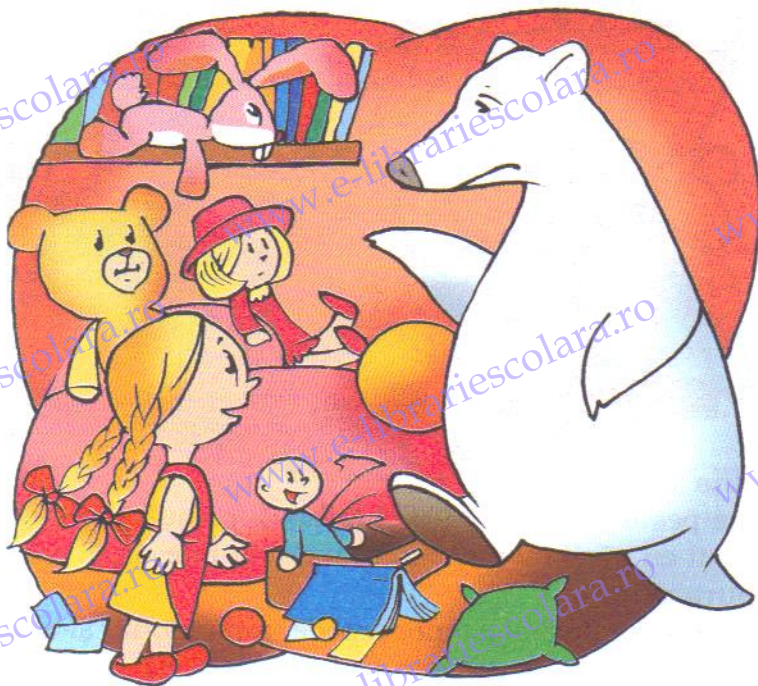
Fetița începu să se neliniștească. Privea, cu încordare, clanța.

Deodată ușa se deschise fără zgomot. Nu era mama. Era cizmarul cel bătrân. Ba nu. Era chiar El. Era chiar Fram, ursul polar.

Fram intră în odaie cu mersul lui legănat, nițel greoi. Dădu din urechi a „bună seara“, apoi privi în jur, nemulțumit. Fetița îl pofti să se așeze.

— N-am timp să stau, îi spuse Fram. Am venit doar să mă îndreptez dacă la tine e rânduială.

— Rânduială? băigui Fetița, privind înapăimântată la învălmășeala din odaie.

MIC DICȚIONAR

scrobit – apretat

mortiș – neapărat

harababură – dezordine

îmboldiți – îndemnați

a pingeli – a pune talpă nouă la o încălțăminte uzată

mlădiu – mlădios, grațios

FIȘĂ DE LECTURĂ

Titlul lecturii: .....

Autorul: .....

Personaje: .....

Expresii frumoase: .....

Învățăminte: .....

Motivează! Ce ți-a plăcut? .....

Citește atent lectura, apoi răspunde la întrebări:

a) De ce venise Bunica în vizită?

b) Cum justifică Fetița dezordinea din camera ei?

c) Ce voia musafirul surprinzător din povestea Bunicii, venit la lăsarea serii?

d) Cum a reacționat Fetița din poveste la auzul veștii aduse de Fram?

e) Ce impresie a produs asupra Mamei gestul Fetiței de a face ordine?

2. Unește cuvintele care au același înțeles din primele trei coloane, iar pe spațiile punctate scrie cuvintele cu sens opus celor din fiecare serie găsită.

mânișoasă
binișor
ordine
obosit

ostenit

cu grijă

rânduială

supărată

aranjare

istovit

fără grabă

furioasă

.....

.....

.....

bucuroasă

3. Creează și tu alte idei frumoase:

„Zâna pieri într-o clipă, ca zăpada topită de soare.”

ca .....

„Mama e doar una singură, așa cum unul singur e soarele.”

așa cum .....

4. **Completează!** Alege termenii potriviți dintre paranteze.

Când a trecut ..... prin ..... sa, ... abia începuse să facă ordine; netezea ..... de pat cu ..... ei mică. Totuși, chiar dacă ..... magică a durat doar o clipă, fetița și-a ..... treaba, deoarece și a dat seama că niciun ..... nu este prea mic atunci când e vorba să-și ..... mama mult .....

(iubită, odaia, învelitoarea, efort, Zâna, apariția, continuat, palma, ajute, Fetița)

5. **Motivează.** De ce crezi că Fetiței din poveste nu-i plăcea niciun fel de treabă care i se părea mai complicată? Cu ce scop îi spune Bunica nepoțelei sale această poveste?

6. **Atelier de creație.** Imaginează-ți că în locul lui Fram ar fi venit în odaie Zâna Zăpezilor și scrie un scurt text, ghidându-te și după întrebările ajutătoare:

• Cum arăta camera? • Ce avea fetița în jurul ei, pe patul răvășit? • De ce era ea neliniștită? • Cum ar fi reacționat fetița la vederea Zânei?

